

Korycin, 13 lipca 2015 r.

**Podsumowanie działań zrealizowanych w ramach projektu
"Dziedzictwo przeszłości – fundamentem na przyszłość"
w Gimnazjum im. „Solidarności” w Korycinie
w latach 2013-2015**

I Opis projektu

Projekt pt. "Dziedzictwo przeszłości - fundamentem dla przyszłości" uczcił Europejski Rok Obywateli poprzez działania organizowane w szkołach w Rumunii, Polsce, Hiszpanii i Turcji, mające na celu rozwijanie świadomości młodych ludzi, iż przeszłość ma wpływ na przyszłość ich życia, z punktów widzenia: historycznego, kulturowego, społecznego i przyrodniczego. Celami projektu było: zwiększenie motywacji do nauki uczniów poprzez zachęcanie ich do pracy w nieformalnych sposobach kształcenia, ukazywanie i wzmacnianie ich uzdolnień; wzmocnienie stosunków między pokoleniami, dla lepszego zrozumienia i ograniczania konfliktów międzypokoleniowych; stworzenie możliwości wymiany międzynarodowej dla uczniów do poszerzania ich horyzontów i zwiększenie ich pewności siebie i poczucia własnej wartości; zwiększenie tolerancji i poszanowania dla innych, w akceptowaniu różnych kultur i ich sposobu życia, zbudowanie mostu braterstwa między partnerami; stworzenie europejskiego partnerstwa na rzecz wspierania integracji społecznej uczniów. Partnerstwo utworzyły 4 kraje europejskie: Polska, Rumunia, Turcja i Hiszpania o różnych kulturach, które przyniosły wielką różnorodność i zaoferowały uczestnikom szansę na szerszą perspektywę dotyczącą kwestii, o których mowa w projekcie, w celu poprawy ich wiedzy międzykulturowej, aby stali się bardziej odpowiedzialni w świetle walki z ksenofobią i rasizmem. Zadania projektowe realizowane były poprzez wspólną pracę uczniów ze szkół partnerskich, którzy robili wystawy rękodzieła, rzemiosła, wystawy fotograficzne prac prezentujące przyrodę, tradycje, prezentacje multimedialne aby zwrócić uwagę na dziedzictwo, które dzieci otrzymują i które chcą zachować na przyszłość oraz poprzez działania, które mogą ograniczyć tę spuściznę. Grupą docelową byli uczniowie w wieku dojrzewania, kiedy to kształtowana jest ich przyszła osobowość jako dorosłych, kiedy poznają podstawy norm społecznych, wartości i niepisane prawa oraz marzą o przyszłości. Uczniowie poznali i zrozumieli środowisko (historyczne, kulturowe i przyrodnicze) Gminy Korycin, które wpływa na życie społeczności, a ta społeczność na miejsce w kraju, w którym żyją i w Europie. Nauczyli się być dumni ze swoich korzeni i działać w celu zachowania dziedzictwa, do podjęcia postawy wobec złych praktyk oraz rozwijania dobrych nawyków mających na celu przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju. Projekt poprzez wyjazdy do krajów partnerskich zaoferował uczniom możliwość spotkania i poznania innych kultur, obserwowania podobieństw i zaakceptowania różnic, zminimalizował istniejące uprzedzenia,

doprowadził do zrozumienia i poszanowania siebie, do zbudowania mostu braterstwa, zmniejszając ksenofobię i rasizm. Projekt składał się z dwóch części, pierwsza to odkrywanie własnych korzeni, udostępnianie w kontekście europejskim, znalezienie podobieństw między krajami uczestniczącymi w projekcie. Uczniowie zdobyli nową wiedzę, zwiększyli poczucie własnej wartości i poprawiły się stosunki między pokoleniami. Druga część była poświęcona dziedzictwu, które młode pokolenie przekaże następnym pokoleniom. Uczniowie zadali sobie pytania: "Co chciałbym pokazać moim dzieciom?" oraz "Czego nie chciałbym dla moich dzieci?" Główną metodą pracy było "photo - voice" - metoda, która łączyła fotografię ze społecznym działaniem ludzi. Aby utworzyć swoją galerię fotograficzną, uczestnicy szukali starych tradycyjnych obiektów, a także zbierali stare piosenki, opowiadania, gry, przepisy kulinarne, zdjęcia; odwiedzali muzea, różne miejsca, które zainspirowały ich do odpowiedzi na postawione pytania- co chcieliby a czego nie w przyszłości. Uczestnicy robili zdjęcia, aby zilustrować swoje opinie i zostały opracowane opisy do prac fotograficznych . Prace te były przedstawione na przenośnych wystawach, a także na stronie internetowej projektu oraz zostały zamieszczone w prezentacjach multimedialnych. Rezultaty projektu opublikowane zostały na stronie internetowej szkoły <http://www.gimkorycin.com.pl> w zakładce COMENIUS , stronie internetowej projektu <http://www.comeniusheritage.com> oraz portalu społecznościowym facebook . Informacje o podjętych działaniach na bieżąco były prezentowane w prasie lokalnej, gazetkach szkolnych oraz kronice projektu.

II Zrealizowane działania

IX 2013 - Zapoznanie się z projektem "Dziedzictwo przeszłości – fundamentem na przyszłość", ogłoszenie naboru uczniów do 3 grup realizujących zadania w ramach projektu Comenius; spotkanie organizacyjne uczniów biorących udział w projekcie; zapoznanie uczniów z ideą projektu, korzyściami wynikającymi z uczestnictwa w nim; przedstawienie zasad współpracy ze szkołami zagranicznymi i możliwością wyjazdu do szkół partnerskich. **X 2013** - wybór kręgów tematycznych do badań: I-Tradycje naszych rodziców, dziadków i współczesnych pokoleń, II-Dawne zabawy dziecięce naszych rodziców i dziadków; III – opracowywanie badań w języku angielskim; zajęcia warsztatowe. Udział 3 nauczycieli w spotkaniu szkół partnerskich w Rumunii, którego celem było zapoznanie się z oczekiwaniami partnerów odnośnie realizowanego projektu, podział zadań, wyjaśnienie metod pracy, debaty, planowanie kolejnych kroków, ewaluacja posiedzenia, odwiedziny kulturalne. **XI 2013** - przygotowanie raportu z wizyty w Rumunii, zapoznanie z nim nauczycieli i uczniów, zamieszczenie na stronie internetowej szkoły zdjęć z wyjazdu z krótką informacją. Prace warsztatowe z uczniami w celu zebrania przedmiotów i zdjęć ilustrujących lokalną kulturę, tradycję, nawyki, historie i przyrodę na wystawę. Omówienie wystawy, opracowanie wniosków do zgromadzonego materiału. Śledzenie postępów w realizacji projektu w naszej szkole i szkołach partnerskich. **XII 2013** - prace warsztatowe; przygotowanie prezentacji multimedialnych dokumentujących efekty badań; prezentowanie efektów projektu na stronie internetowej szkoły oraz na facebook. **I 2014** - zajęcia warsztatowe; wskazanie podobieństw i różnic zaobserwowanych na przestrzeni lat; odzwierciedlenie lokalnej kultury; opracowanie wniosków do zgromadzonego materiału; śledzenie postępów w realizacji projektu w naszej szkole i szkołach partnerskich. **II 2014** - zajęcia warsztatowe; monitorowanie postępów w realizacji projektu; prezentacja efektów prac grup projektowych; opracowanie zgromadzonego materiału; tłumaczenie przygotowanych prezentacji na język angielski; przygotowanie wystawy zdjęć, pamiątek i wrażeń nauczycieli z wizyty w Rumunii. **III 2014** - zajęcia warsztatowe; zebranie propozycji gier, zabaw, konkursów uświetniających Dzień Rumuński; poszukiwanie materiałów na temat zwyczajów i tradycji kulturowych w Rumunii; przygotowanie plakatów promujących Rumunię; rozwiązywanie rebusów i

krzyżówek dotyczących Rumunii; przygotowanie układu tanecznego do piosenki rumuńskiej; udział w teście sprawdzającym wiedzę o Rumunii; opracowanie wniosków do zgromadzonego materiału. **IV 2014** - zajęcia warsztatowe; przygotowanie suplementu do prezentacji o lokalnej kulturze, tradycji, nawykach, historii i przyrodzie. Spotkanie informacyjne o zbliżającym się przyjeździe gości z Rumunii, Turcji, Hiszpanii; przydział zadań; opracowanie harmonogramu poszczególnych dni wizyty. **V 2014** – przygotowanie uczniów do spotkania międzynarodowego; zajęcia warsztatowe; przygotowanie pokazu slajdów prezentacji na temat szkoły, pracy w projekcie, zebranie starych opowieści i legend; zbieranie wszelkich eksponatów na wystawę prezentującą nasze tradycje i kulturę; szczegółowe opracowanie planów działań na poszczególne dni wizyty naszych zagranicznych gości. W okresie od 26 do 30 maja bieżącego roku szkolnego przedstawiciele z krajów partnerskich: Rumunii, Hiszpanii i Turcji wzięli udział w wizycie, w naszej szkole. W spotkaniu udział wzięło 43 uczestników z krajów partnerskich: 9 z Hiszpanii, 20 z Turcji, 14 z Rumunii. Uczestnicy poznali lokalną kulturę, tradycje, nawyki, historię i przyrodę Polski. Zwiedzili Warszawę, Białystok, gminę Korycin. Zaprezentowali swoje lokalne tradycje, przekazali informacje o swoich krajach, miejscowościach. Podczas spotkania dyskutowali o podobieństwach i różnicach kulturowych dzielących i łączących nasze kraje. Zaplanowano kolejne kroki, spotkanie w Turcji oraz dokonano ewaluacji wizyty w Polsce. Uczestnicy spotkania ocenili je w następujący sposób: spośród rzeczy, które przyciągnęły uwagę wymieniali najczęściej: piękna przyroda, przyjaźnie nastawieni ludzie, czyste ulice, architektura, dużo pomników, dobra organizacja, dobrze wyposażona szkoła. Najciekawsze zajęcia według gości to: zwiedzanie Białegostoku, Warszawy i Białostockiego Muzeum Wsi. Ciekawe też były gry i zabawy sportowe oraz tańce. Były też opinie, że wszystkie zajęcia były ciekawe, gospodarze wywarli bardzo dobre wrażenie na gościach. Najczęściej wymieniano: gościnność, przyjazne nastawienie, bardzo dobrą organizację, atmosferę wśród wszystkich partnerów, aktywność uczniów, wskazywano na podobieństwa w kulturze pomiędzy Polską a ich krajem. Pojawiła się opinia, że Polacy są ekspertami w podtrzymywaniu i kultywowaniu swoich tradycji, uczestnicy projektu uważają, że uczestnictwo w nim jest dobrą okazją do poznania innych kultur, wcielenia idei szacunku dla innych, ustanowienia dobrych relacji pomiędzy krajami, poznania nowych przyjaciół i poprawienia umiejętności komunikacji w języku angielskim, znakomita większość uczestników projektu chce wrócić do Polski jako turysta. **VI 2014** - zajęcia warsztatowe; zebranie zgromadzonych materiałów z wizyty zagranicznych gości; uporządkowanie, selekcja materiału; opracowanie raportu; zorganizowanie warsztatów w celu opracowania fotograficznych prac na temat: "Co chcę pokazać moim dzieciom"; opracowanie wniosków do zgromadzonego materiału; śledzenie postępów w realizacji projektu w naszej szkole i szkołach partnerskich; podsumowanie pracy poszczególnych uczestników projektu; prowadzenie na bieżąco kroniki projektu, opracowanie raportu podsumowującego pracę i dotychczasowe efekty. **IX 2014** - w Zespole Szkół w Korycinie odbył się Country Day Polska. Podsumowano wizytę przedstawicieli krajów partnerskich w Polsce. Gimnazjaliści obejrzeni wystawę zdjęć z wizyty. Młodzież przygotowała prezentację ukazującą kolejne dni pobytu zagranicznych gości w Polsce. Zaplanowaliśmy działania do realizacji w roku szkolnym 2014/2015. **X 2014** - Przed wyjazdem do Turcji gimnazjaliści poszerzali swoją wiedzę o kraju przyjmującym. Poszukiwali informacji na ten temat w różnych źródłach. Efektem ich pracy było wykonanie gazetki tematycznej, przygotowanie prezentacji i filmu o Turcji oraz filmu o regionie, do którego pojadą. Wypracowane materiały zostały zaprezentowane społeczności uczniowskiej. Dnia **15 października 2014** roku uczniowie realizujący projekt Comenius przygotowali wystawę na temat: „Co chciałbym pokazać moim dzieciom?”. Na sztalugach umieszczono zdjęcia ilustrujące wartości, które młodzież pragnie przekazać następnym pokoleniom. Podzielono je na pięć kategorii: zabytki, przyroda,

tradycje, pamiątki rodzinne, kulinaria. Przedstawione na wystawie zdjęcia zostaną wykorzystane do zrobienia prezentacji multimedialnej. W dniach **26-31 października** grupa uczniów i nauczycieli z naszego gimnazjum odwiedziła partnera z Turcji w miejscowości Halkapinar. Było wspaniale. Poznawaliśmy historię, kulturę, tradycję, przyrodę jednego z wielu regionów Turcji - Anatolii. Zwiedziliśmy Stambuł, okolice Avanos w Kapadocji, Tarsus i Mersin. Szukaliśmy podobieństw i różnic między Polską i Turcją. Degustowaliśmy bardzo dużo gatunków sera podobnych do sera korycińskiego oraz tradycyjne tureckie potrawy. 29 października uczestniczyliśmy w szkole w Halkapinar, w obchodach tureckiego święta narodowego - Dnia Republiki. Uczniowie z Polski, Turcji, Rumunii i Hiszpanii zaprezentowali swoje tradycyjne zabawy. Wszyscy wróciliśmy z mnóstwem wrażeń. Turcja jest bardzo pięknym i ciekawym krajem. **XI 2014** - Dnia 28.11.2014 r. w Zespole Szkół w Korycinie odbyły się warsztaty na temat „Czego nie chcę dla moich dzieci?”. Uczniowie stworzyli mapy mentalne, które pokazały efekty ich wspólnej pracy. W oryginalny sposób - za pomocą fragmentów kolorowych gazet - pokazali, jakie wartości, zwyczaje, style życia negatywnie oceniają i nie chcieliby ich przekazać kolejnym pokoleniom. Następnie omówili swoje plakaty oraz obejrzelili prezentacje multimedialne podejmujące poruszone zagadnienie. To kolejny etap poznawania i krytycznego oceniania współczesnej kultury w ramach projektu Comenius. **XII 2014** - to był czas na opracowywanie prezentacji o Turcji, zbieranie materiałów na temat Hiszpanii i Rumunii. Uczniowie szukali podobieństw i różnic między krajami partnerskimi, przygotowywali kronikę z działań realizowanych w ramach projektu COMENIUS. **II 2015** - Dnia 05.02.2015 r. w Gimnazjum w Korycinie odbył się „Dzień Turecki”. Został on przygotowany przez uczennice, które w ramach projektu Comenius w październiku odwiedziły Szkołę w Halkapinar i razem z uczestnikami projektu z Rumunii, Hiszpanii i Turcji zwiedziły ten piękny kraj. Uczennice przygotowały i przedstawiły dwie prezentacje multimedialne wykonane z wykorzystaniem zdjęć i filmów zrobionych w czasie pięciodniowego zwiedzania. Obecni w czasie spotkania mieli okazję obejrzeć pamiątki z podróży, posmakować tradycyjnie podanej tureckiej herbaty oraz chałwy. Uczniowie wysłuchali też niektórych opowieści Nasreddina Hodży – słynnego mędrca i filozofa z Anatolii. **III 2015** - W marcu uczniowie spotykali się z nauczycielami, aby przedstawić zebrane wiadomości na temat historii, kultury, zwyczajów oraz przyrody Hiszpanii. Opowiadali o unikatowej architekturze oraz naturze Sewilli. Wykonali wystawę podsumowującą zebrane informacje. Korzystali z wielu różnorodnych źródeł m.in. przewodników turystycznych, stron internetowych, map. W **dniach 08-13 marca 2015 r.** grupa uczniów i nauczycieli z naszego gimnazjum odwiedziła partnera z Hiszpanii w miejscowości Coria del Rio - Sewilla. Poznawaliśmy historię, kulturę, tradycję, przyrodę jednego z wielu regionów Hiszpanii - Andaluzji. Zwiedziliśmy Madryt, Sewillę i Coria del Rio. Szukaliśmy podobieństw i różnic między Polską i Hiszpanią. Degustowaliśmy tradycyjne hiszpańskie potrawy. Uczniowie z Polski, Turcji, Rumunii i Hiszpanii przedstawili prezentacje na temat „Co chciałbym i czego nie chciałbym zachować dla moich dzieci”. Wszyscy wróciliśmy z mnóstwem wrażeń. Hiszpania jest bardzo pięknym, słonecznym i interesującym krajem. Również w marcu gimnazjaliści realizujący projekt Comenius przygotowali wystawę na temat „Czego nie chciałbym dla moich dzieci”. Zawierała ona fotografie obrazujące następujące zagadnienia: nałogi, uzależnienia od komputera, sekty, złe nawyki żywieniowe, bezrobocie, zanieczyszczenie środowiska, wandalizm, terroryzm, wojna. Uczniowie przygotowali również prezentację multimedialną na temat „Co chciałbym i czego nie chciałbym dla moich dzieci”. Została ona zaprezentowana podczas spotkania w Hiszpanii. **V 2015** - Dnia 08.05.2015 r. w Gimnazjum w Korycinie odbył się „Dzień Hiszpański”. Został przygotowany przez uczniów, którzy w marcu odwiedzili szkołę w Coria del Rio. Uczestnicy spotkania przygotowali tradycyjne potrawy hiszpańskie: tortillę, gazpacho, tapas. Obejrzelili prezentację „Co nam się podobało w Hiszpanii?”, zdjęcia, pamiątki z podróży. W **dniach 16-**

21 maja 2015 roku grupa uczniów i nauczycieli z Gimnazjum im. „Solidarności” w Zespole Szkół w Korycinie uczestniczyła w kolejnym spotkaniu szkół z Polski, Hiszpanii, Turcji i Rumunii realizujących projekt „Dziedzictwo przeszłości – fundamentem dla przyszłości”. Była to już ostatnia wizyta z programu COMENIUS, który realizowaliśmy w latach 2013-2015. W tych dniach gościli nas uczniowie i nauczyciele ze szkoły w Rumunii im. „Antonia Mogos” w miejscowości Balesti koło Targu Jiu (Oltenia). Gospodarze przygotowali bardzo bogaty program naszego pobytu. Zwiedziliśmy Bukareszt (Parlament, muzeum Antonia Mogos House), Transylwanię ze słynnym Bran Castle (zamkiem Hrabiego Drakuli), przepięknie położone w górach miejscowości Sinaia i Brasov oraz Targu Jiu. Podczas pobytu w Rumunii podsumowaliśmy wszystkie działania zrealizowane w przeciągu dwóch lat trwania projektu. To było ostatnie spotkanie uczniów i nauczycieli biorących udział w projekcie – „Dziedzictwo przeszłości – fundamentem dla przyszłości”, dzięki któremu mieliśmy możliwość poznania wspaniałych ludzi, którzy pokazali nam rumuńską gościnność, historię, zamiłowanie do tradycji, muzyki, tańca. Dnia **27.05.2015r.** uczniowie realizujący Projekt Comenius przygotowali wystawę „Co nam podobało się w krajach, które odwiedziliśmy?”. Wystawa była podsumowaniem wizyt w Turcji, Hiszpanii i Rumunii. Zamieszczone na wystawie zdjęcia przedstawiały zabytki architektoniczne, przyrodę, kulturę, tradycje poszczególnych krajów. Mimo różnic historycznych, kulturowych, społecznych i przyrodniczych każdy kraj był piękny, a ludzie gościnni. Wizyty w krajach partnerskich przyczyniły się do poznania ich kultury, tradycji, historii, kuchni i przyrody oraz zwiększyły motywację do nauki języków obcych. **16.06.2015** ostatnie spotkanie uczestników projektów celu uzupełnienia ankiety ewaluacyjnej, podsumowania wszystkich zrealizowanych działań projektowych oraz zapoznania z produktem finalnym, stroną internetową <http://www.comeniusheritage.com> opracowaną przez koordynatora z wykorzystaniem prezentacji przekazanych przez wszystkie kraje partnerskie oraz zdjęć zebranych w czasie wizyt studyjnych w poszczególnych krajach. Uczniowie bardzo pozytywnie podsumowali wszystkie działania projektowe, chcieliby jeszcze w przyszłości uczestniczyć w realizacji międzynarodowego projektu. Efekty pracy zespołu projektowego prezentowane były systematycznie rodzicom, uczniom oraz zamieszczane na stronie internetowej szkoły www.gimkorycin.com.pl. Systematycznie prowadzona była kronika projektu, informacje o wszystkich działaniach uczniowie umieszczali na gazetce projektowej oraz stronie internetowej szkoły. Promocja projektu miała miejsce w prasie lokalnej np. Gazeta Współczesna, Nowiny Sokólskie, telewizji TVP Białystok oraz portalu internetowym isokolka.eu. Wykonany został baner informujący o realizacji przez szkołę projektu „Dziedzictwo przeszłości- fundamentem dla przyszłości”, w ramach programu Comenius, wyeksponowany na zewnątrz szkoły. Dzięki realizacji projektu uczniowie zwiększyli motywację do nauki języka angielskiego, nauczyli się organizować podróże samolotem oraz zdobyli olbrzymią wiedzę o swoim kraju oraz Rumunii, Hiszpanii i Turcji. Poznali również wielu kolegów z różnych krajów co pozwoli dalej doskonalić umiejętność porozumiewania się w języku angielskim.

Koordynator projektu
Ewa Bojarzyńska